

підприємств буде одним із заходів, необхідних для призупинення процесу спаду сільськогосподарського виробництва в країні, його стабілізації, а надалі і підйому. Тому органам державного управління в даний час необхідно зосередити максимум зусиль на стимулюванні сільськогосподарського страхування як на одному з важелів ринкового механізму.

Література:

1. Закон України "Про страхування", від 07.03.1996 № 85/96-ВР (із змінами та доповненнями) .www.rada.gov.ua.
2. Кабінет Міністрів України: Постанова, Перелік, Порядок, Правила, Форма типового документа від 23.04.2003 № 590 "Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування тварин на випадок загибелі, знищення, вимушеного забою, від хвороб, стихійних лих та нещасних випадків". www.rada.gov.ua.
3. Страхування: Підручник / Керівник авт. колективу і наук, ред. С. С. Осадець. - Вид. 2-ге, перероб. і доп. - К.: КНЕУ, 2002. - 599 с.

Чорнодон В.І.

Інститут садівництва УААН

**ВИЗНАЧЕННЯ ДЖЕРЕЛ ІНВЕСТИЦІЙ – ПЕРШИЙ КРОК
НА ШЛЯХУ ВІДРОДЖЕННЯ ПРОМИСЛОВОГО САДІВНИЦТВА**

Сучасний стан галузі садівництва вимагає швидких і в той же час виважених рішень, які б зумовили планомірний перехід до позитивних зрушень розвитку промислового садівництва.

В період переходу до ринкових умов господарювання в садівництві склалися негативні явища: зменшилися обсяги виробництва продукції, різко скоротилися площі насаджень до критичного рівня, знизилися темпи їх відтворення. У більшості господарств садівництво перетворилося з високорентабельної у збиткову галузь. Саме садівницькі підприємства опинилися в незвичайній для себе економічній ситуації. Раніше високі фіксовані ціни на плоди забезпечували високу рентабельність їх виробництва, навіть при надто низькій продуктивності насаджень. В нових умовах господарювання для одержання прибутків значно підвищується планка врожайності плодкових насаджень. У промисловому садівництві найгострішою нині є проблема інвестицій у створення (відтворення) насаджень й загалом формування належної виробничої інфраструктури.

Більшість господарств немає власних нагромаджень на відтворення садів, недостатньо забезпечені обіговими коштами здебільшого недоступними для них є банківські кредити, недостатнє державне асигнування.

Аналіз динаміки капітальних вкладень у створення плодоягідних насаджень, свідчить що в останні роки їх обсяг не перевищує 8-10 % від прогнозованої

потреби. В промисловому садівництві країни створився дуже тривалий інвестиційний вакуум. То ж у найближчій перспективі марно сподіватися на інноваційні зрушення в садівництві без вагомих інвестиційних ін'єкцій у галузь.

Огляд опублікованих праць, аналіз чинних законодавчих актів, оцінка сучасного інвестиційного клімату в садівництві дають підставу виділити в даний час та найближчу перспективу такі основні джерела інвестицій у створення (відтворення) плодоягідних насаджень й загалом формування виробничої інфраструктури галузі:

- внутрішньогосподарські нагромадження на основі високоефективного ведення садівництва. В перспективі такі нагромадження мають стати імперативним джерелом інвестицій для розширеного відтворення в галузі. Вже тепер прибутковість садівництва досягається за врожайності плодів зерняткових культур — 15-20 т/га, ягід — 6-8 т/га. За врожайності яблук 20 т/га собівартість одного центнера їх становитиме 67 грн., а мінімальна ціна реалізації їх — 88 грн. В такому разі прибуток з 1 га яблуневого саду на рівні 4,2 тис. грн., а ягід за врожайність 8 т/га — відповідно 8 тис. грн.;

- амортизаційний фонд має бути одним із основних джерел інвестицій. Проте за чинного механізму амортизації цей фонд здебільшого не використовується за прямим призначенням. Ми погоджуємось з позиціями науковців Кісіля М.І. і Кірейцева Г.Г., вони відзначають, що інвестиційні процеси мають цілковито відповідати особливостям відтворення основних засобів виробництва, лише в такому разі амортизаційний фонд стане реальним ресурсом цільового призначення.

Важливим чинником розвитку садівництва є постійне дотримання оптимальної видової структури насаджень, що в свою чергу пов'язане з необхідністю їх планомірного відтворення.

Необхідна активізація задіяння державного проктеціонізму, основними складовими якого мають бути: а) радикальне розширення місткості внутрішнього ринку плодів і ягід через підвищення платоспроможного попиту населення на цю продукцію; опрацювання та реалізація заходів, спрямованих на кардинальне збільшення експорту свіжих плодів і продуктів їх промислового перероблення. Аналіз даних Держкомстату свідчить про пряму залежність рівнів споживання плодів і ягід від середньодушового річного доходу. В родинях з річним доходом в 180 грн. (нижча група) споживається в рік 3,1 кг плодів, а в родинях — відповідно 4140 грн. (найвища група) — 71,4 кг. В родинях із середньодушовим доходом 4140 грн. рівень споживання плодів і ягід в 2,3 раза перевищував пересічний рівень їх споживання (31,2 кг); б) виділення бюджетних асигнувань на створення плодкових і ягідних насаджень хоча б в межах 10 % від потреб (це 30-35 млн. грн.); в) надання пільгових довгострокових кредитів в обсязі 50-60 млн. грн. з поверненням їх через 4-6 років для плодкових культур і через 2-3 роки для ягідників (після вступлення в товарне плодоношення). Водночас добре було б задіяти повну компенсацію державою банківських кредитних ставок.

В умовах сучасного хронічного дефіциту інвестицій в галузі садівництва важливим джерелом їх нагромадження може бути активізація залучень зарубіжних підприємців до вкладання коштів у сферу промислового перероблення плодів і ягід, а відтак зростає й їх пропозиція. Про це переконливо свідчить досвід функціонування спільних підприємств з виробництва і перероблення садівницької продукції у Вінницькій, Хмельницькій, Тернопільській, Львівській областях, Ар Крим. Спільне австрійсько-українське підприємство ОБСТ "Поділля", що з 1997р. функціонує в м.Вінниці, плодопереробний завод якого спроможний переробити в рік до 400 тис.т. сировини. Підприємство щорічно виділяє значні кошти на створення сировинних зон. Приміром, у ТОВ с.Лука Мелешківська (Вінницький район) цим спільним підприємством вкладено в останні роки інвестицій в розвиток садівництва в обсязі 11,2 млн.грн.(закладено сад на площі 100 га).

Активізація інвестиційної діяльності, збільшення обсягів інвестицій з усіх можливих джерел та їх ефективне використання повинно стати основою майбутнього економічного зростання, а також успіху в реформуванні економіки.

Дыканец В.П.

Гродненский государственный аграрный университет, Белоруссия
**ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ
 ПРОМЫШЛЕННОГО ПТИЦЕВОДСТВА БЕЛОРУССИИ**

Основным производителем продукции птицеводства в республике Беларусь является республиканское объединение «Белптицепром». Нынешнее состояние промышленного птицеводства в республике, к великому сожалению, несравнимо с тем, что было в начале 90-х годов.

Низкая эффективность в птицеводстве Белоруссии на современном этапе развития (слабые стороны) обусловлена:

- низкое качество кормов и конверсии корма;
- высокая стоимость энергоносителей;
- высокие затраты на переработку;
- птицефабрики работают в полсилы;
- старое оборудование и технологии;
- низкий уровень маркетинга и менеджмента;
- отсутствие инвестиций;
- массированный импорт.

Сильными сторонами белорусского птицеводства (возможностями) являются: высокий спрос на продукцию, предпочтение местной продукции перед импортной у потребителей.

Несмотря на ряд трудностей, в первую очередь экономического характера, хозяйства «Белптицепрома» сохранили свою специализацию, все технологи-